

I čovjek čije je srce bilo vezano za džamiju (Meka)

Hatib: dr. Salih ibn Abdullah ibn Humejd

5. zulkade 1441. po Hidžri / 26. juni 2020.

Hvala Allahu, Koji pomaže i upućuje, hrani i poji, daje onoliko koliko je dovoljno i potrebno i pruža utočište. Hvala Mu na blagodatima i svemu što daje. Svojim zatorom pokrio je grijehe koje činimo, i darovao nam opskrbu veću od naših želja i opskrbio nas znanjem kojim je otklonio našu neupućenost i neznanje.

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, i Koji čuva blagodati kojima nas je obdario, i otklanja od nas nedaće, i Koji nas je počastio najboljim darovima, obilnom opskrbom i odjećom zdravlja, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed Allahov rob i poslanik, vjerovjesnik milosti, svjetlo ummeta, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i mir, i na njegovu porodicu i ashabe, predvodnike ummeta i svjetiljke u tminama, i na tabiine i sve oni koji ih slijede u dobročinstvu do Sudnjeg dana.

O ljudi, oporučujem sebi i vama bogobožnost, bojte se Allaha, Allah vam se smilovao, i znajte da nema ništa što donosi spokoj od lijepog mišljenja o Allahu. Onaj ko nije u stanju upravljati svojom dušom i ima loše ponašanje, kažnjava samog sebe. Jedna od čudnovatih stvari Allahove odredbe jeste da onaj koji se čuva zapadne u nevolju i iskušenje, a onaj koji je nemaran izbjegne nevolju. Allahova mudrost je neizmijerna, a Njegova volja se izvršava.

Budi, čovječe, dobročinitelj, makar se ljudi prema tebi ne odnosili dobročiniteljski, jer dobročinstvo vodi ljubavi, a raskol vodi neprijateljstvu. Istinoljubivost vodi povjerenju, a laž vodi nepovjerenju. "Dobro i zlo nisu isto! Zlo dobrim uzvrat, pa će ti dušmanin tvoj odjednom prisni prijatelj postati. To mogu postići samo strpljivi; to mogu postići samo vrlo sretni." (Fussilet, 34–35)

O muslimani, ovo su Allahove zakonitosti koje je On uspostavio u životu. Ljudi su nemarni prema mnogim blagodatima koje uživaju, i ne primjećuju ih sve dok ih ne zadesi nevolja i iskušenje. Tek tada opaze Allahove blagodati, koje su im bile pred očima, ali su bili nemarni prema njima.

O vjernici, ako je tako, onda dobro razmislite o blagodati ponovnog otvaranja džamija, radi obavljanja džume i dnevnih namaza, nakon što su bile zatvorene, kako su se muslimanima vratili osmijeh i radost na lice nakon povratka u džamije, nakon što ih je snašla ova opaka bolest. Molimo Allaha Blagodarnog da je što prije otkloni od nas, On sve čuje i uslišava dove. Vratili su se u okrilje namaza i džennetske perivoje.

Neko je lijepo rekao: "Iskrenost je najvjerodostojnija emocija ljubavi, za onoga ko je kušao gorčinu odbacivanja, zdravlje poslije bolesti je najslađe zdravlje, a ljudskoj duši najteže pada udaljenost voljenog iako je blizu.

O vjernici, kada bi džamije mogle kazivati svoje vijesti, onog momenta kada su ostale prazne, kazivale bi o onima koji se abdeste, čiste svoja tijela i rano dolaze u džamiju, i onima koji, u tami, kada ih niko ne vidi, hrle Allahovim kućama i žure da zauzmu prve safove, i koji su rukūom i sedždom zaposleni, učenjem Kur'ana i zikra zauzeti, koji iskreno u Allaha i Sudnji dan vjeruju, i ne boje se nikoga osim Njega. Uzvišeni kaže: "Ljudi koje kupovina i prodaja ne ometaju da Allaha spominju i koji molitvu obavljaju i milostinju udjeljuju, i koji strepe od Dana u kom će srca i pogledi biti uznemireni." (En-Nur, 37)

Ljudi čija su srca vezana za džamije, i čije duše, jedino među njenim stubovima, pronalaze smiraj, a njihova srca osjećaju zadovoljstvo, ne osjećaju umor i dosadu zbog stalnog odlaska u džamiju, čak i kada je ona daleko, nadajući se nagradi za svaku svoju stopu, i za svako svoje čekanje namaza u džamiji. Natječu se ko će ranije doći i svoj boravak u džamiji koriste za spominjanje i veličanje Allaha. Oni su od onih sedam koje će Allah zaštititi Svojim hladom na Dan kada neće biti drugog hlada: "... i čovjek čije je srce bilo vezano za džamiju."

Hafiz Ibn Redžeb, Allah mu se smilovao, rekao je: “Ovo može postići samo onaj ko vlada svojom dušom i povede je putem pokornosti Allahu i ona mu se povinuje. Strast poziva čovjeka da voli ona mjesta na kojima se duša osjeća komotno, a samo onaj ko istinski voli Allaha i suprotstavi se svojoj strasti može natjerati dušu da voli mjesta činjenja ibdeta. Džamija je radost njihovih očiju, lijek njihovih grudi i smiraj njihova srca.”

Iz lijepog mišljenja o našem Gospodaru, vjerujemo da su svi muslimani, koje je pandemija spriječila da dolaze u džamiju, a htjeli su, svojim srcima vezani za džamiju i da su s velikom čežnjom i ljubavlju iščekivali dan kada će se vratiti u nju. Da, to je ljubav prema džamiji, ljubav prema Allahovoj kući.

Vjernik voli ono što vole Allah i Poslanik, i prezire ono što preziru Allah i Poslanik. Nevevi je rekao: “Ljubav prema džamiji manifestuje se redovnim obavljanjem namaza u džematu i ustrajnim obavljanjem namaza u njoj.” Neki islamski učenjaci lijepo su primijetili da je izraz “muallekun”, u riječima Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, “muallekun bil-mesadžidi – vezano za džamiju”, izveden od riječi “ulaka” koja ukazuje na jaku i bezrezervnu ljubav, tako da riječi: “... čije je srce vezano za džamiju”, znače: “koji puno vole džamiju i namaz u njoj, koji su skrušeni i smireni, u hodu i držanju, disciplini i urednosti”.

Čovjek je u namazu sve dok čeka namaz, i sve dok ga namaz zadržava u džamiji, a meleki ga blagosiljaju sve dok je u namazu: Allahummagfir lehu, Allahummerhamhu! – Allahu, oprosti mu, i smiluj mu se!” A kako i ne bi, kada je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Hoćete li da vas uputim na ono čime vam Allah briše grijeha i povećava vaše stepene, dederdže?” “Svakako da hoćemo, Allahov Poslaniče”, odgovoriše oni. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tada reče: “Temeljito i potpuno uzimanje abdesta u teškim uvjetima, mnogo koraka do džamije i iščekivanje novog namaza nakon tek obavljenog namaza u džamiji, to vam je istinski ribat – bdijenje na granicama na Allahovom putu!, to vam je istinski ribat – bdijenje na granicama na Allahovom putu!”

Njihova srca vezana su za džamiju, dok su srca drugih vezana za pijacu, ili za televizijske ekrane, savremena sredstva komunikacije. Slavljem neka je Onaj Koji je napravio razliku između srcā. Katada je rekao: “Vjernika ne bi trebalo vidjeti osim na tri mjesta: u džamiju, kući ili u obavljanju potrebe koja je dozvoljena.”

Onaj koji boravi u džamiji, čije je srce vezano za džamiju, ima tri osobine, kao što se navodi od imama Ahmeda: “On je koristan brat, mudra riječ i milost koja se iščekuje.” Blago se onome ko se okiti ovim lijepim svojstvom, i koga je Allah obdario ovom plemenitom vrlinom, za njega je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “One koji po mrkloj noći idu u džamiju obraduj potpunim svjetlom na Sudnjem danu. Ko ujutru i uvečer bude išao u džamiju, Allah će mu pripremiti mjesto u Džennetu kad god bude otišao, ujutru i uvečer.” (Muttefekun alejhi)

Nasuprot ove radosti i nagrade, koju će postići ovi dobri ljudi, kada god odu u Allahovu kuću, jeste Allahova radost zbog njih, jer Mu dolaze u posjetu, klanjaju u Njegovom okrilju i žure Njegovom zadovoljstvu. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Nijedan musliman neće otići u džamiju, radi namaza i spominjanja Allaha, a da Mu se Allah neće obradovati kao što se porodica odsutnog obraduje kada se on vrati kući.” (Ibn Ebu Šejba, Ibn Madža, Ibn Huzejma, Ibn Hibban i Hakim, koji je rekao da je vjerodostojan prema kriterijima Buharija i Muslima. Vjerodostojnim ga je ocijenio Albani.)

O vjernici, nakon toga dolazi spuštanje meleka, koji prisustvuju sabah-namazu i ikindiji, i meleka koji prisustvuju halkama zikra, i meleka koji mole i traže oprost za onoga koji spominje Allaha na mjestu na kojem je obavio namaz.

Poštovani vjernici, sljedeći detalj iz Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, života, na jedinstven način, ističe poziciju i važnost džamije u islamu i jasan je pokazatelj srčane vezanosti za nju, a zapravo je jedno od prava džamije. Naime, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kada god bi se vratio s putovanja, prvo bi otišao u Allahovu kuću, prije vlastite kuće. Ušao bi u džamiju i klanjao dva rekata dobrovoljnog namaza. Džamija bi trebala biti prvo na što će stati putnikova stopala, u njegovom mjestu ili

domovini. Prije nego što se sretne s roditeljem, djetetom ili suprugom, stat će pred svog Gospodara u Njegovoj kući, zahvaliti svom Gospodaru na sigurnom dolasku, lijepom prizoru i povratku svojoj imovini, porodici i najmilijima.

O vjernici, ako je neprimjereno da se u prisustvu vladara, uglednih ljudi i na posebnim mjestima, podiže glas, čine nepotrebni pokreti i priča bez povoda, onda je preče da se poštuje svetost Allahovih kuća, kako je to propisano u našoj vjeri, koja traži od vjernika da za džamiju obuku najljepšu odjeću, da u džamiju idu ponizno i smireno, da popune i poravnaju safove, da ne gaze jedni preko drugih, da izbjegavaju neugodne mirise, podizanje glasa, prepirku i oglašavanje izgubljene stvari.

U hadisu se kaže: "Neka u safu, iza mene, budu punoljetni i razboriti, učeni, a zatim oni koji su poslije njih." Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, također je rekao: "Čuvajte se pijačne buke u džamijama." (Muslim) Pijačna buka su prepirke, svađe i podizanje glasa.

Ono što je posebno važno u trenutnim okolnostima jeste pridržavanje službenih uputstava, smjernica i poštivanje propisanih mjera, kako bi se zaštitili javna sigurnost i zdravlje. Uzvišeni kaže: "Allahove džamije održavaju oni koji u Allaha i u onaj svijet vjeruju i koji molitvu obavljaju i zekat daju i koji se nikoga osim Allaha ne boje; oni su, nadati se, na Pravome putu." (Et-Tevba, 18)

O muslimani, nije zabilježeno, u pisanoj historiji i spisima bilo koje kulture i civilizacije da je jedna duhovna i kulturna institucija toliko utjecala na tok i sudbinu čovječanstva kao što je to džamija u islamskoj civilizaciji. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, utemeljio je džamiju kao mjesto okupljanja, centar sastajanja i razgovaranja, sjedište savjetovanja i dogovaranja i poljem međusobnog zbližavanja i upoznavanja. Ona je škola, koledž, univerzitet i mjesto stjecanja vještina. U džamijama su kadije sudile među ljudima, muslimani se savjetovali o važnim pitanjima, a u njihovim mihrabima stasavale su vođe i predvodnici.

Uvaženi i poštovani vjernici, u pročelju svih džamija su Dva časna harema, u kojima, hvala Allahu, ni za vrijeme trajanja pandemije, nije obustavljeno obavljanje džume i

dnevni namaza. Okupljanje muslimana u ovim svetim džamijama i bliskost među njima (koja se prije svega manifestuje kroz zajedničko obavljanje namaza, ali i svih ostalih ibadeta), predstavljaju civilizacijski čin najvišeg stepena. Kaba je njihova zajednička kibla, živima i mrtvima, boravak u Dva časna harema smatra se jednim od najvrednijih pobožnih djela, umra i posjeta ovih mjesta čežnja je svakog muslimana, a hadž je peti islamski temelj.

Kraljevina Saudijska Arabija, zemlja Dva časna harema, polazeći od njihove svetosti i važnosti za muslimane, čini sve što je neophodno da bi hadžijama, mu'temirima i posjetiocima obezbijedili što bolje uvjete, a poseban akcenat je na dvjema stvarima:

Prva je sigurnost, na temelju riječi Uzvišenog: “Prvi hram sagrađen za ljude jeste onaj u Meki, blagoslovljen je on i putokaz svjetovima. U njemu su znamenja očevidna – mjesto na kojem je stajao Ibrahim. I onaj ko uđe u nj treba biti siguran. Hodočastiti Hram dužan je, Allaha radi, svaki onaj koji je u mogućnosti; a onaj koji neće da vjeruje – pa, zaista, Allah nije ovisan ni o kome” (Ali Imran, 96–97) Učenjaci tefsira kažu: “I onaj ko uđe u nj treba biti siguran”, tj. obezbijedite mu sigurnost i zaštitu. Ovo je obavijest u značenju naredbe – tj. ko uđe u nj, zaštitite ga. Sigurnost Dva časna harema obuhvata sve vrste sigurnosti, psihološku, tjelesnu, zdravstvenu i društvenu.

Druga stvar je čistoća, a o čemu Uzvišeni kaže: “... i očisti ovaj Hram Moj za one koji će ga obilaziti, koji će tu u blizini njegovoj stanovati, i koji će molitvu obavljati” (El-Hadždž, 26). U ovom ajetu misli se na sve vrste čistoće, materijalnu, fizičku i duhovnu. Poštovani vjernici, čuvanje ljudskog zdravlja i poduzimanje potrebnih mjera na sprečavanju širenja bolesti, a posebno onih zaraznih, objedinjuje ove dvije komponente, sigurnost i čistoću.

O muslimani, zaštitne mjere koje su trenutno na snazi, privremenog su karaktera, i uzrokovane su pandemijom, molimo Allaha da je što prije otkloni od nas.

Donosite salavate i selame na darovanu milost i nepresušnu blagodat, vašeg vjerovjesnika Muhammeda, Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, to vam je naredba od vašeg Gospodara u mudroj Objavi, Koji je rekao, a Njegove su riječi

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

istina: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šalžite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

